

PR

1031

mokslo darbai

ISSN 1392-0448

LIETUVOS ISTORIJOS STUDIJS

19
2007

ISSN 1392-0448

Lietuvos istorijos studijos

VILNIUS UNIVERSITY

Studies of Lithuania's History

2007

Vol. 19

Research papers

Published since 1992

Vilnius University Publishing House

2007

VILNIAUS UNIVERSITETAS

Lietuvos istorijos studijos

2007

19 tomas

Mokslo darbai

Leidžiami nuo 1992 metų

Vilniaus universiteto leidykla

2007

Redaktorių kolegija (Editorial Board)

Vyriausiasis redaktorius (Editor-in-Chief)

Prof. habil. dr. *Vygintas Bronius Pšibilskis* – Vilniaus universitetas (Istorija 05H)
Vilnius University (History 05H)

Atsakingasis sekretorius (Executive Secretary)

Doc. dr. *Sigitas Jegelevičius* – Vilniaus universitetas (Istorija 05H)
Vilnius University (History 05H)

Nariai (Editors):

- Prof. dr. *Alfredas Bumblauskas* – Vilniaus universitetas (Istorija 05H)
Vilnius University (History 05H)
- Prof. dr. *Zenonas Butkus* – Vilniaus universitetas (Istorija 05H)
– Vilnius University (History 05H)
- Prof. habil. dr. *Sven Ekdahl* – Geteborgo universitetas, Švedija (Istorija 05H)
– Göteborg University (History 05H)
- Prof. habil. dr. *Edvardas Gudavičius* – Vilniaus universitetas (Istorija 05H)
– Vilnius University (History 05H)
- Dr. *Magnus Ilmjärvi* – Talino universitetas, Estija (Istorija 05H)
– Tallinn University (History 05H)
- Prof. habil. dr. *Anatolij J. Ivanov* – Rusijos mokslų akademijos Rusijos istorijos institutas,
Rusija (Istorija 05H)
– Institute of Russian History, Russian Academy of Sciences
(History 05H)
- Dr. *Michail M. Krom* – Sankt Peterburgo Europos universitetas, Rusija (Istorija 05H)
European University at St. Petersburg (History 05H)
- Prof. dr. *Aleksiejus Luchtanas* – Vilniaus universitetas (Istorija 05H)
– Vilnius University (History 05H)
- Prof. habil. dr. *Józef Maroszek* – Balstogės universitetas, Lenkija (Istorija 05H)
– University of Białystok (History 05H)
- Prof. habil. dr. *Zenonas Norkus* – Vilniaus universitetas (Sociologija 05S)
– Vilnius University (Sociology 05S)
- Doc. dr. *Edmundas Rimša* – Lietuvos istorijos institutas (Istorija 05H)
– Institute of Lithuanian History (History 05H)
- Prof. habil. dr. *Waldemar Rezmer* – Torūnės Mikalojaus Koperniko universitetas, Lenkija (Istorija 05H)
Nicolaus Copernicus University, Toruń (History 05H)
- Prof. dr. *Genadz Saganovič* – Europos humanitarinis universitetas, Lietuva (Istorija 05H)
– European Humanities University, Lithuania (History 05H)

Redakcijos adresas (Address):

Vilniaus universiteto Istorijos fakultetas
(Vilnius University Faculty of History)
Universiteto g. 7, LT-01513 Vilnius, Lithuania
El. paštas (e-mail): janina.leonienne@if.vu.lt
aurimas.svedas@if.vu.lt
<http://www.lis.lt>

Straipsniai vertinti dviejų recenzentų
The articles were reviewed by two experts

Included in:
EBSCO publishing.
ABC Clío,
articles are abstracted and indexed in
HISTORICAL ABSTRACTS and AMERICA:
HISTORY AND LIFE

TURINYS

STRAIPSNIAI IR PRANEŠIMAI

<i>Linus Girlevičius</i> . Vilniaus bastioniniai įtvirtinimai XVII–XVIII amžiuje	9
<i>Aelita Ambrulevičiūtė</i> . Mugės ir jų vaidmuo prekybos struktūroje Vilniaus ir Kauno gubernijose 1861–1914 metais	24
<i>Julius Žukas</i> . Stambiosios pramonės atsiradimas Klaipėdos krašte (XIX amžiaus pabaiga – XX amžiaus pradžia)	41
<i>Giedrė Polkaitė</i> . Reklama lietuviškoje periodikoje 1918–1940 metais: kiekybinės ir kokybinės raidos ypatybės	52
<i>Aleksandr Vabiščiavič</i> . Lietuvių kultūros ir švietimo sąjūdis baltarusių–lietuvių paribyje 1920–1939 metais vietinės lenkų administracijos požiūriu	67
<i>Aušra Jurevičiūtė</i> . Kariuomenės pirmūnų sąjungos įkūrimas ir veikla 1937–1940 metais	80
<i>Robertas Šimkus</i> . Latvijos ir Lietuvos istoriografijos paralelės: bandymai bendradarbiauti ir problemos tarpukaryje	100
<i>Kristina Burinskaitė</i> . KGB kova su antisovietinėmis apraiškomis Lietuvoje ir iševijijoje: žmonių kompromitavimas	113
<i>Valdemaras Klumbys</i> . Visuomenės nuomonės veikimo sąlygos sovietinėje Lietuvoje	124
<i>Aurimas Švedas</i> . Sovietinės lietuvių istoriografijos raidos lūžių paieškos: 1956 metai (?)	139
<i>Nerijus Šepetys</i> . Rusijos ir Lietuvos santykiai XX amžiaus šiuolaikinėje lietuvių istoriografijoje	150

KNYGŲ LENTYNOJE

<i>Nerijus Šepetys</i> . Rec.: <i>Streikus A.</i> Diplomatas Stasys Antanas Bačkis. Vilnius: Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras, 2007. 292 p.	163
--	-----

MOKSLINIS GYVENIMAS

<i>Marija Drėmaitė</i> . <i>Tensions of Europe</i> – transnacionalinė XX amžiaus Europos istorija per technologijos istorijos prizmę	171
<i>Lirija Steponavičienė</i> . Maskvoje diskutuota apie Lietuvos Metriką ir statusus	175

„LIETUVOS ISTORIJOS STUDIJŲ“ VYRIAUSIOJO REDAKTORIAUS SUKAKTIS

<i>Mintautas Bložė</i> . Vy gintui Broniui Pšibilskui – 65-eri	178
--	-----

CONTENT

ARTICLES AND REPORTS

<i>Linas Girlevičius</i> . Vilnius bastion fortifications in 17 th –18 th century	9
<i>Aelita Ambrulevičiūtė</i> . Fairs and his role in pattern of trade in Vilnius and Kaunas province in 1861–1914	24
<i>Julius Žukas</i> . The Origin of the Large-Scale Industry in Klaipėda's Region in the end of the 19 th – beginning of the 20 th century	41
<i>Giedrė Polkaitė</i> . Advertising in Lithuanian Periodicals in 1918–1940: Characteristics of its Quantitative and Qualitative Development	52
<i>Aleksandr Vabishevich</i> . Attitude of the Local Polish Administration towards Lithuanian Cultural and Educational Movement in the Lithuanian-Belorusian Periphery in 1920–1939	67
<i>Aušra Jurevičiūtė</i> . The Establishment and Activity of Military Achievers Union (1937–1940)	80
<i>Robertas Šimkus</i> . The parallels of Latvian and Lithuanian historiography : the attempts of cooperation and problems in the period between the two Wars	100
<i>Kristina Burinskaitė</i> . KGB Struggle with Antisoviet Manifestation in Lithuania and Abroad: People's Discreditation	113
<i>Valdemaras Klumbys</i> . The Conditions of Public Opinion Action in Soviet Lithuania	124
<i>Aurimas Švedas</i> . Search for the turning points in the Soviet Lithuanian historiography: 1956 (?)	139
<i>Nerijus Šepetyš</i> . Relations between Russia and Lithuania in the contemporary Lithuanian historiography	150

BOOK SHELF

<i>Nerijus Šepetyš</i> . Rec.: <i>Streikus A.</i> Diplomatas Stasys Antanas Bačkis. Vilnius: Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras, 2007. 292 p.	163
--	-----

SCIENTIFIC LIFE

<i>Marija Drėmaitė</i> . <i>Tensions of Europe</i> – Transnational History of the 20 th century Europe from the Viewpoint of History of Technology	171
<i>Lirija Steponavičienė</i> . The Lithuanian Metrica and the Statutes discussed in Moscow	175
<i>Mintautas Bložė</i> . Vyngintas Bronius Pšibilskis – 65 Years Anniversary	178

СОДЕРЖАНИЕ

СТАТЬИ И СООБЩЕНИЯ

<i>Линас Гирлявичюс</i> . Бастионные укрепления Вильнюса XVII–XVIII вв.	9
<i>Аэлита Амбрулевичюте</i> . Ярмарки и их роль в структуре торговли в Виленской и Ковенской губерниях	24
<i>Юлюс Жукас</i> . Возникновение крупной промышленности в Клайпедском крае (конец XIX – начало XX вв.)	41
<i>Гиедре Полкайте</i> . Реклама в литовской периодике 1918–1940 гг.: количественные и качественные характеристики развития	52
<i>Александр Вабищевич</i> . Литовское культурно-просветительское движение на белорусско-литовском пограничье в 1920–1939 гг. В оценках местной польской администрации	67
<i>Аушра Юрвичюте</i> . Основание и деятельность Союза первых организаторов Войска литовского (1937–1940 гг.)	80
<i>Робертас Шимкус</i> . Параллели латышской и литовской историографии: опыт и проблемы межвоенного периода	100
<i>Кристина Буринскайте</i> . Борьба КГБ с проявлениями антисоветских настроений в Литве и в среде литовской эмиграции	113
<i>Вальдемарас Клумбис</i> . Условия действия общественного мнения в советской Литве	124
<i>Ауримас Шведас</i> . Поиск переломов в развитии литовской советской историографии: 1956 год (?)	139
<i>Нериус Шенетис</i> . Российско-литовские отношения XX века в современной литовской историографии	150

НА КНИЖНОЙ ПОЛКЕ

<i>Нериус Шенетис</i> . Рец.: <i>Streikus A. Diplomatas Stasys Antanas Bačkis. Vilnius: Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras, 2007. 292 p.</i>	163
---	-----

НАУЧНАЯ ЖИЗНЬ

<i>Мария Дремайте</i> . <i>Tensions of Europe</i> – транснациональная история Европы XX века через призму истории технологии	171
<i>Лирия Степонавичене</i> . В Москве шла дискуссия о Литовской Метрике и статутах	175

ЮБИЛЕЙ ГЛАВНОГО РЕДАКТОРА „LIETUVOS ISTORIJOS STUDIJOS“

<i>Минтаутас Бложе</i> . Вигинтасу Бронюсу Пшибильскису 65 лет	178
--	-----